EWCH, A DYSGWCH.

"Ewch gan hyny, a dysgwch yr holl genedloedd, gan eu bedyddio yn enw y Tad, a'r Mab, a'r Ysbryd Glân; gan ddysgu iddynt gadw pob peth a'r a orchymynais i chwi,"—MATH. XXVIII, 19, 20.

YCHYDIG sydd yn gwybod pa beth sydd i'w olygu wrth "*ddysgu* yr holl genedloedd;" nid o herwydd ei fod yn beth anhawdd ei ddeall, ond o herwydd diffyg ystyriaeth. Yr un peth yw dysgu yr holl genedloedd, â phregethu yr efengyl i bob creadur." Wedi dysgu, y peth nesaf yw bedyddio; a'r neb a gredo, neu a dderbynio y ddysgeidiaeth, ac a fedyddier, a fydd cadwedig; eithr y neb ni chredo, neu ni chymmero ei ddysgu, a gondemnir. Yr oedd Crist wedi rhoddi rhywbeth neillduol i'r apostolion, er ei ddysgu i'r holl genedloedd; a thra y parhaent hwy i wneuthur hyny, addawodd i fod gyda hwynt bob amser hyd ddiwedd y byd. Nid ymddengys mai y Beibl a roddodd Crist iddynt, o herwydd yr oedd hwnw heb agos ei gwpla; ac nid yw yn debyg, ychwaith, iddo roddi un llyfr arall. Beth, ynte, oeddynt i'w ddysgu? Atebwn, mai yr efengyl, sef yr hyn a ddysgent i'r Iuddewon yn flaenorol. Y pethau mwyaf neillduol a ddysgent i'r Iuddewon, oedd ffydd ac edifeirwch, a bedydd er maddeuant pechodau, gan annog i ddysgwyl am fedydd yr Ysbryd Glân. Nid dysgu neb i ddarllen oedd gwaith yr apostolion, eithr dysgu "yr ymadrodd sydd yn dechreu rhai yn Nghrist;" neu, mewn geiriau ereill, dysgu fod yn rhaid "geni dyn o ddwfr ac o'r Ysbryd," cyn y gall fyned i mewn i deyrnas Dduw; ac wedi cael dyn i mewn i'r deyrnas, yna ei ddysgu i gadw pob peth a'r a orchymynodd Iesu Grist. Nid i foddio clustiau neb â chwedlau gwneuthur, y danfonwyd yr apostolion, ond i ddysgu dynion yr hyn oedd yn *rhaid* iddynt ei wneuthur er bod yn gadwedig. Y neb a gredo ac a fedyddier, a *fydd cadwedig*." Ymdrechu achub yr holl genedloedd oedd gwaith yr apostolion; ac er eu hachub, nid oedd ond "un ffydd, un bedydd," ac "un Ysbryd." Nid gwiw oedd iddynt ddysgu y peth hyn i un, a'r peth arall i'r llall; ond dysgu yr efengyl i bob un, trwy ei annog i gredu, edifarhau, cymmeryd ei fedyddio â dwfr, ac â'r Ysbryd Glân. Pregethu yr un dyledswyddau a wnaent hwy o hyd, nes y gwelent ddynion yn ufyddhau; ac wedi hyny dysgid hwynt i gadw pob peth. Nid oedd wahaniaeth gan yr apostolion wrth bwy y pregethent; yr oedd yr offeiriaid a'r werin yn gydradd yn eu golwg; a dysgent y naill fel y llall y ffordd i deyrnas Dduw. Yr oedd y rhai defosiynol a weddient yn nghonglau yr heolydd, mor bell yn ol o fod yn gadwedig â'r publicanod a'r pechaduriaid; o herwydd yr oeddynt yn diystyru cynghor Duw, trwy beidio gwneyd y gweithredoedd sydd yn dechreu rhai yn Nghrist. Nid oedd y duwioldeb mwyaf yn ddigon i gadw neb, heb iddo gymmeryd ei ddysgu a'i fedyddio. Ymarferai llawer â duwioldeb, eithr gwadent ei "grym hi," trwy beidio cymmeryd eu geni o ddwfr ac o'r Ysbryd, fel y gallent ei chael "mewn nerth a sicrwydd mawr."

Yn awr, yn gymmaint ag nad yw yr holl genedloedd wedi eu dysgu a'u bedyddio i gyd hyd yn hyn, rhaid mai yr un peth sydd i'w wneyd gan weision Duw yn yr oes hon etto, ag yn yr amser gynt. "Ewch gan hyny, a dysgwch," yw y commisiwn etto, "gan fedyddio." Nid gwiw bloeddio a chanu am ddyoddefiadau a marwolaeth Crist wrth ddynion sydd yn nheyrnas y tywyllwch, ac esgeuluso dangos iddynt fod yn rhaid eu "geni o ddwfr ac o'r Ysbryd," cyn y gallant fyned i mewn i deyrnas Dduw. Dylid pregethu ffydd a bedydd edifeirwch i bawb, hyd nes y credant; canys y neb a gredo ac a fedyddier, yn unig a fydd cadwedig. Mae llawer yn anfoddlawn i Saint y Dyddiau Diweddaf, am eu bod yn pregethu yr un peth o hyd, sef ynghylch ffydd, edifeirwch, bedydd er maddeuant, arddodiad dwylaw, &c. Tybia pobl eu bod wedi clywed digon ynghylch pethau felly; "ac oddiwrth y gwirionedd y troant ymaith eu clustiau, ac at chwedlau y troant," gan fod eu clustiau yn merwino. (2 Tim. iv, 3, 4.) Ant yn hytrach i wrandaw yr athrawon a bentyrasant eu hunain, y rhai nid ydynt mor fanwl wrth ddweyd am fedydd edifeirwch, &c., ag wrth esbonio a gwyrdroi yr ysgrythyrau, dadgyssylltu eglwys a gwladwriaeth, adeiladu ysgolion Normalaidd, diddymu y dreth eglwys, a desgrifio y pydew diwaelod. Caiff pawb ganddynt ddewis eu bedydd eu hunain, a'u ffydd eu hunain; yr unig beth sydd yn achub yw aelodiaeth yn rhywle heblaw gyda'r Pabyddion a'r Saint. Nid oes dim yn fwy cymmeradwy yn y capeli, na chlywed rhywrai yn areithio naill ai yn erbyn twyll yr hen Joe Smith, puteindra Eglwys Loegr, traws-arglwyddiaeth penaethiaid y Wesleyaid, ffurf addysg y llywodraeth, &c. O, fel y cymmeradwyir hyny trwy waeddi "bear," a churo dwylaw! Ond tra y byddo un o bregethwyr y Saint yn annog pobl i gredu, edifarhau, a chymmeryd eu bedyddio, gan addaw dawn yr Ysbryd Glân, fel Pedr gynt (Act. ii, 38, 39), ymddygir tuag ato gyda'r diystyrwch mwyaf, ac ystyrir ef yn dwyllwr ofnadwy! Beth yw hyn ond methu dyoddef "athrawiaeth iachus," a gwrthod yr unig beth sydd er achub yr holl genedloedd?

Mae yn amlwg mai yr hyn a ddywedwyd wrth y tair mil ar ddydd y Pentecost, wrth yr eunuch, ceidwad y carchar, &c., yw yr hyn a ddylid ddweyd hefyd wrth bob creadur sydd heb gael adnabyddiaeth o Dduw, hyd nes yr ufyddhao i gael ei eni drachefn; a hyny yw y dysgu cyntaf yn y commisiwn. Yr ail "ddysgu" yw dysgu y rhai a anwyd felly, neu a wnaed yn ddysgyblion, i gadw *pob peth* a orchymynodd Crist, gan fyned rhagddynt at berffeithrwydd, "heb osod i lawr *drachefn* sail i edifeirwch oddiwrth weithredoedd meirwon, ac i ffydd tuag at Dduw; i athrawiaeth bedyddiadau, ac arddodiad dwylaw," &c. (Heb. vi, 1—6.) Am hyny, derbynied pob dyn y ddysgeidiaeth sydd yn perthyn iddo ef, a chaiff wybodaeth o'r gwirionedd, yn ol yr addewid.

J. Davis.

Argraffwyd gan J. Davis, Georgetown, Merthyr.